

En ansvarsfull internationell agenda

Partistämman 2017

Innehållsförteckning

Inledning	2
Ett handlingskraftigt och öppet EU som står upp för liberala värden	3
Ett reformerat FN för global fred, säkerhet och utveckling	4
En medmänsklig migrationspolitik med ordning och reda	5
Fler säkra sätt att komma till Sverige för de som har skyddsskäl.....	6
En öppen arbetskraftinvandring för att attrahera kompetens på en global arbetsmarknad	7
En solidarisk försvars- och säkerhetspolitik.....	8
Ett nordiskt försvarssamarbete som utvecklas i sin fulla potential	8
Utveckla EU inom försvars- och säkerhetsområdet	8
Ett stärkt skydd för vår demokrati och informationssamhället	9
Solidaritet med våra grannar i Nato.....	10
Fred, säkerhet och utveckling genom internationella insatser.....	11
En utvecklingspolitik som stärker individer och lokalsamhällen.....	11
Strategiskt användande av biståndet	11
Stöd till sviktande stater och postkonfliktstater	11
God samhällsstyrning och medborgardeltagande.....	12
Ett klimatbistånd som gör skillnad	12
Centerpartiet vill:	13

Inledning

Vi befinner oss i en internationell nydaning, i en tid av stora globala förändringar som påverkar såväl länder och kontinenter som enskilda människors vardag. Under årtionden har ökad handel och internationellt samarbete, marknadsekonomi och teknologisk utveckling förbättrat livet för miljontals människor. Den världsordningen blir nu utmanad. Röster för nationalism och protektionism växer sig starkare. Internationella spelregler och konventioner ifrågasätts. Miljontals drivs på flykt av våldsamt extremism och krig.

Den globala arenan förändras. Kina och Indien tar en allt större plats. Rysslands aggressivare maktspråk och vilja att använda militär mot sina grannar innebär att säkerheten i vårt närområde har försämrats drastiskt. Den nuvarande amerikanska administrationen vänder sitt fokus inåt och ägnar mindre energi åt globalt samarbete. Det ställer högre krav på att långsiktigt stärka den viktiga transatlantiska länken bortom enskilda presidenter. Storbritannien är på väg att lämna EU och unionen som helhet skakas samtidigt som relationen mellan Sverige och en nära allierad försvagas. Vi behöver därför hitta nya samarbeten inom EU för att Sveriges röst ska få genomslag på samma sätt som tidigare. Centerpartiet vill därför inom ramen för EU förstärka och fördjupa det nordiska samarbetet. Vi kan dessutom behöva bilda olika allianser beroende på vilken fråga vi vill nå framgång i. Nordeuropa, och inte minst ett mer handlingskraftigt och beslutsamt Tyskland bör bli en ännu viktigare partner för Sverige.

Fler människor migrerar, både för att söka skydd från krig, terror och förtryck, men också för arbete, studier eller kärlek. Samtidigt byggs det upp fler gränshinder och murar, och större begränsningar i människors rörlighet. För oss är det viktigt att värna öppenhet mot omvärlden och humanism med ordning och reda i mottagandet av flyktingar. Hur EU utformar sin migrationspolitik påverkar också hur vi långsiktigt kan utforma svensk migrationspolitik.

Digitaliseringen innebär stora möjligheter. Tillgång till lättillgängliga och billiga elektroniska kommunikationer är en global välståndsutjämnare och kortar avstånden mellan människor och samhällen. Samtidigt innebär digitaliseringen helt nya möjligheter också för den som vill destabilisera samhällen och försöka slå split mellan grupper.

Efter flera årtionden av accelererande globalisering, ökar också människors, länders och kontinenters beroende av varandra. Just därför måste vi utveckla det globala samarbetet. Slutenhet och nedmonterat samarbete är inte rätt väg att möta växande flyktingströmmar, utbredning av terrorism och en allt mer komplex världsekonomi. Den politiska logik som präglat vår samtid har förändrats. Vi behöver därför finna svar på de nya internationella utmaningar som har tillkommit samtidigt som många gamla utmaningar kvarstår.

I en turbulent tid står Centerpartiet för en värld där grundläggande mänskliga rättigheter försvaras, där ökad handel och utbyte är centralt och där ett starkare internationellt samarbete garanterar vår säkerhet.

Det krävs ett internationellt ledarskap som är värdegrundat och tydligt. Centerpartiet försvarar grundläggande liberala värderingar i en föränderlig tid. Vi söker samarbete för att ge fortsatt tyngd åt mänskliga rättigheter, frihandel och demokratisering. Människor i en stor del av världen åtnjuter inte grundläggande fri- och rättigheter. Vi kommer att behöva tala med dem som står långt ifrån oss för att kunna bidra till en säkrare, friare och rikare värld. Vi vet att samarbete, inte isolering är vägen framåt.

Ett handlingskraftigt och öppet EU som står upp för liberala värden

Centerpartiet har en positiv syn på EU-samarbetet. Vi vill att EU tar ledarskap för de stora gränsöverskridande utmaningarna som att främja handel, stärka miljö- och klimatarbetet och hjälpa människor på flykt. Samarbetet i Europa gör oss starkare. Men det är viktigt att det fokuserar på rätt saker och inte på frågor som enskilda människor och beslutsfattare på lokal, regional och nationell nivå bättre kan bestämma om. Från Centerpartiets sida tar vi därför tydligt avstånd från förslaget om en social pelare i EU där områden som arbetsmarknad och välfärd skulle ingå. Vi vill i stället att EU-samarbetet tar ett större ansvar för gränsöverskridande säkerhetshot och att unionen spelar en större roll på världsarenan. Det måste vara tydligt vilka frågor som ska behandlas på europeisk, respektive nationell nivå. I dag är det ett återkommande problem att frågor som är av tydlig överstatlig karaktär, eller givna nationella kompetenser, hamnar i gränslandet.

EU ska vara en garant för demokrati, rättssäkerhet och mänskliga rättigheter. Inom unionen ska medlemsländerna inte tillåtas bryta mot grundläggande principer om rättsstaten och pressfrihet utan att drabbas av kraftfulla och kännbara sanktioner. Det handlar om legitimitet och trovärdighet för EU. Rättsstatens principer och mänskliga rättigheter ska inte kunna lagstiftas bort av populistiska regeringar. På samma sätt ska EU stå upp för demokrati, frihet och en liberal världsordning när Ryssland hotar sina grannar. Det ska inte råda någon tvekan om att EU står upp för dessa länders rätt att välja sin egen väg. Här ska Sverige vara en tydlig och pådrivande röst inom EU. Det kan till exempel handla om att skärpa sanktioner mot Ryssland så länge som ockupationen av Krim fortgår.

I en tid när flera krafter ifrågasätter EU-samarbetet och de grundprinciper om rörlighet, handel och mångfald som samarbetet står för, är det än viktigare att vi stärker transparensen och öppenheten inom EU. Genom att öka insynen i till exempel ministerrådets omröstningar eller arbetsgrupper ökar också medborgarnas möjligheter till ansvarsutkrävande, vilket är viktigt för demokratisk kontroll och legitimitet. En offentlighetsprincip för hela unionens arbete skulle stärka transparensen ytterligare. Men det är minst lika viktigt att gemensamma beslut verkligen genomförs. Förtroende byggs också då människor ser att EU fungerar. När fusk med utsläppstester eller olagliga djurtransporter upptäcks trots att det finns tydlig lagstiftning på området skadar det förtroendet för unionen. De beslut som tas måste införas och följas i medlemsländerna. Här måste unionen få möjlighet att agera mer kraftfullt, genom att till exempel EU-kommissionen ges bättre förutsättningar att följa upp och kontrollera genomförandet i länderna. Det måste även finnas tillräcklig finansiering för de gemensamma åtaganden som medlemsländerna uppdragit åt EU-nivån.

Centerpartiet vill också att det ska vara möjligt för EU att utvecklas djupare på vissa områden utan att alla länder behöver vara med. Redan i dag har Sverige valt att stå utanför eurozonen samtidigt som vi är med fullt ut i Schengen-samarbetet. I en dynamisk union kan vissa länder gå vidare och fördjupa samarbetet inom olika områden. Det är ett sätt att säkerställa att EU inte blir handlingsförlamat för att vissa länder säger nej till utveckling och reform, och det är ett sätt att ge medlemsländer och medborgare större möjligheter till flexibilitet. Grunden i EU-samarbetet, de fyra friheterna och den inre marknaden, är allt för viktiga för att det enda alternativet ska vara att lämna unionen om man är missnöjd med utvecklingen inom vissa politikområden. Men Centerpartiet vill inte att det ska gå att förhandla bort redan ingångna avtal och fördrag eller grundläggande principer och gemensamma värderingar, antalet områden med flexibilitet i samarbetet bör även begränsas.

EU skapar välstånd som global handelsaktör. För Centerpartiet är den inre marknaden och den fria rörligheten EU:s viktigaste styrkor. Men mycket mer kan göras. Det finns enorm potential i att öppna tjänstemarknaden och en verklig europeisk digital marknad. Vi kan inte låta protektionism och gynnande av nationella statliga monopol hindra fri konkurrens och framväxt av smarta lösningar som gynnar alla.

En stark och väl fungerande inre marknad är också en förutsättning för att EU ska fortsätta stå stark i den globala konkurrensen och vara en attraktiv handelspartner med andra länder. Centerpartiet vill att EU tar ett större globalt ansvar för fler frihandelsavtal. Det handlar om att återuppta förhandlingarna om frihandelsavtalet med USA för att stärka den transatlantiska länken, men också om ambitiösa handelsavtal med till exempel Kina och Indien. Inte minst behöver EU och Storbritannien en stark handelsrelation efter Brexit.

Svenska företag och konsumenter är tillsammans med resten av EU en av världens mest attraktiva marknader. Det ger möjligheter för EU att förhandla fram avancerade handelsavtal med en mängd länder och regioner i världen. För Sverige som ett relativt litet exportberoende land är EU:s handelspolitik avgörande. Därför behöver vi ambitiösa avtal som, förutom att ta bort tullar och tariffer, harmoniserar standarder och skyddar investeringar.

Samtidigt är en viktig princip att våra höga europeiska standarder för till exempel miljö, livsmedel och djurvälstånd inte sänks. Istället bör EU vara regelsättande för att de standarder vi tar fram på europeisk nivå så småningom får global spridning.

EU:s handel kan också tydligare användas som verktyg för att bidra till ökat välstånd och utveckling i strategiskt viktiga länder i närområdet. Förutom att ökad handel lyfter människor och länder ut ur fattigdom bidrar det också till ökad öppenhet. Alla länder vi handlar med är inte demokratier, men det är viktigt att demokratiska principer förs in när handelsavtal diskuteras.

Ett reformerat FN för global fred, säkerhet och utveckling

I Sverige och det svenska civilsamhället, inte minst bland de politiska partierna, har FN traditionellt haft ett brett stöd och en hög trovärdighet som internationell aktör. För ett fortsatt starkt och fungerande FN är det också vårt ansvar att driva på debatten för vad en reform bör innehålla. FN har en unik roll och dess uppgift att verka för global fred och utveckling har inte blivit enklare med åren.

En av FN:s viktigaste uppgifter är att bidra till fred och säkerhet. De senaste åren har säkerhetsrådet misslyckats med att anta resolutioner i akuta konflikter, till exempel om Syrien. Det skadar trovärdigheten för FN som global aktör för fred. Vetorätten i säkerhetsrådet används för att hindra att resolutioner antas. Centerpartiet tycker därför att det är brådskande med en reform av beslutsfattandet inom FN.

En uppförandekod som knyter an till säkerhetsrådets agerande gentemot folkmord, brott mot mänskliga rättigheter och krigsbrott är en del av en möjlig lösning. Praktiskt sett innebär en uppförandekod att FN:s medlemsländer förpliktar sig till att stötta de åtgärder som säkerhetsrådet tar för att förhindra eller sätta stopp för dessa brott och därmed inte rösta emot sådana resolutioner.

Det är de enskilda staterna som har huvudansvaret för att skydda sin befolkning. Men det finns en folkrättslig princip, "Responsibility to protect", som säger att om enskilda stater inte kan eller vill skydda sin befolkning så ska ansvaret att agera övergå till

omvärlden, i princip till FN:s säkerhetsråd. Men det finns inga kriterier för när omvärlden via FN:s säkerhetsråd måste agera eller när ett internationellt humanitärt ingripande kan vara motiverat. Eftersom det saknas klara kriterier blir det i varje enskilt fall upp till säkerhetsrådet att bedöma om ett humanitärt ingripande är rättfärdigat. Centerpartiet ska verka för att "Responsibility to protect" stärks genom att kriterier tas fram för när det ska finnas mandat att genomföra humanitära interventioner. På så sätt skulle risken för obstruerande veton i FN minska.

Centerpartiet vill också att Sverige tar en aktiv roll i arbetet för att effektivisera FN:s fredsfrämjande verksamhet. Det inkluderar en mer transparent planeringsprocess och en bättre löpande dialog mellan de tre huvudaktörerna; säkerhetsrådet, sekretariatet och de truppbidragsgivande länderna. Vi tycker också det är viktigt att FN genomför de initiativ som tagits, och med kraft intensifierar arbetet framåt, för att motverka och förebygga att FN-utsända begår sexuella övergrepp i fredsfrämjande- och fredsbevarande insatser samt att förövarna ställs till svars. Dessa åtgärder sammantaget gör att vi får ett förbättrat samarbete och ökat förtroende för FN.

Vi ser också ett behov av att fokusera FN och göra det mer samlat. Vi vill se över antalet FN-organ och fonder för att tydligare samordna och effektivisera verksamheten. Många små fonder kan göra arbetet ineffektivt. Det finns mycket att vinna på att istället kunna lägga de pengarna i verksamheten, där de bäst gör nytta och kommer människor till del.

I slutänden är FN den bredaste globala mötesplatsen för dialog, inte bara med likasinnade utan också med oliktankande. Centerpartiet anser att det är viktigt att upprätthålla FN som globalt forum för dialog mellan alla världens länder.

En medmänsklig migrationspolitik med ordning och reda

Vi lever i en globaliserad värld. Fler människor i världen migrerar, både för att söka skydd från krig, terror och förtryck, men också för arbete, studier och kärlek. Fler än 65 miljoner människor befinner sig på flykt runt om i världen. Situationen är mycket svår för de som flyr när allt fler länder stänger sina gränser. Den fria rörligheten inom EU är en av de största framgångarna och viktigaste grunderna för det europeiska samarbetet. För att värna den inre rörligheten behövs en fungerande yttre gräns och en gemensam asylpolitik. Det är så vi får ett mer solidariskt mottagande och kan erbjuda skydd till fler i EU. Centerpartiet har länge pekat på behovet av att EU tar ett betydligt större, gemensamt, ansvar för flyktingsituationen.

Under 2015 tog Sverige emot knappt 163 000 asylsökande varav drygt 35 000 var ensamkommande barn och ungdomar. Det var en situation som saknar motstycke i modern svensk historia och skapade en ansträngd situation där ansvariga kommuner, myndigheter och frivilliga krafter sattes under stor press. Det blev uppenbart att Sverige inte var förberett på ett så stort mottagande.

En ansvarsfull migrationspolitik tar sin utgångspunkt i medmänsklighet och humanism, men tar även hänsyn till den nya verklighet som vi har upplevt under de senaste åren. Centerpartiets politik kombinerar ordning och reda med humanism och öppenhet. Vi försvarar rätten att söka skydd, rätten att återförenas med sin familj, trygghet för asylsökande och en effektiv väg till integration. Samtidigt ser vi de utmaningar som finns och de stora reformer som krävs. För att värna asylrätten måste vi få ett mer ordnat mottagande, styra om migrationen till lagliga vägar och genomföra reformer som sänker kostnaderna för mottagandet och förbättrar integrationen.

Vi vill styra om migrationen mot mer självförsörjning och med reformer för minskade utgifter. Vi behöver underlätta arbetskraftsinvandring, motverka utanförskap och

otrygghet, stärka integrationen, korta handläggningstider, förbättra rättssäkerheten och mycket mer.

Fler säkra sätt att komma till Sverige för de som har skyddsskäl

I dag tvingas de flesta som flyr till EU att ta den livsfarliga vägen över Medelhavet. Bristen på lagliga vägar leder till tusentals döda människor varje år. Varje människas död är en tragedi. Vi måste därför hitta tryggare system och styra om från farliga resor till andra säkrare sätt att ta sig till Sverige. Flyktingpolitiken behöver vara balanserad, den ska grunda sig i medmänsklighet och vara ordnad.

De många människor som är på flykt kräver ett stort åtagande från EU, Sverige och andra länder. Vi ska ta ett stort ansvar på alla nivåer för ett mottagande som värnar asylrätten och familjeåterförening samt i större utsträckning riktas mot de mest utsatta, som kvotflyktingar. Vår utgångspunkt är därför att Sverige och EU ska ta emot ett större antal kvotflyktingar genom UNHCR än vad vi gör i dag. Och framför allt behöver både Sveriges och EU:s resurser riktas till de grupperna. En kvot bör tas fram baserad på hur ett långsiktigt hållbart mottagande kan upprätthållas. De som fortsatt kommer till Sverige eller EU och söker asyl ska ha rätt att få sina skyddsskäl prövade. Men i en värld med begränsade resurser bör vi fokusera på de med störst skyddsbehov. En prioritering av kvotflyktingar styr även om från farliga resor, samtidigt som det minskar de svårigheter som finns med att bedöma asylskäl i ett läge där den sökande befinner sig långt ifrån konflikten.

Rätten till skydd ska värnas, även för dem som på egen hand kommer direkt till Sveriges gräns. Asylsökande som kommer till Sverige på egen hand ska ha rätt att söka skydd, men behöver inte få tillgång till alla gemensamt finansierade välfärdsförmåner utan istället kvalificera sig in i välfärden. Centerpartiet har därför bland annat lagt förslag som innebär kvalificering in i välfärden genom att begränsa tillgången till föräldraförsäkringen och efterlevandepensionerna. Vi vill däremot att de kvotflyktingar som kommer till Sverige även fortsättningsvis ska ha permanenta uppehållstillstånd och god tillgång till välfärd.

Centerpartiet står upp för en reglerad invandring, där man får stanna om man har skyddsskäl, men ska lämna landet om man får avslag. Den reglerade invandringen innebär att vi kan upprätthålla en trovärdighet för asylpolitiken. I en tid då allt fler ifrågasätter att vi ska hjälpa människor på flykt är detta särskilt viktigt för att skapa tolerans och acceptans för en medmänsklig flyktinginvandring.

För oss är det viktigt att ta ansvar och visa handlingskraft, bland annat genom att delta i samtal och blocköverskridande lösningar på våra utmaningar. Vi har gjort det på många områden under den här mandatperioden, inte minst i migrationspolitiken med överenskommelsen i oktober 2015. Vi är redo att ta ansvar genom fler överenskommelser, lokalt, nationellt och på EU-nivå.

I den migrationspolitiska överenskommelsen från 2015 gick Centerpartiet med på tillfälliga uppehållstillstånd som utgångspunkt, men med undantag för barn och barnfamiljer som även fortsatt borde få permanenta uppehållstillstånd. Vi anser fortsatt att permanenta uppehållstillstånd är bättre för integrationen, men ser migrationsöverenskommelsen som en rimlig utgångspunkt för de kommande åren. Den som arbetar ska gradvis kvalificera sig in i välfärdssystemen.

Det finns många som befinner sig i det så kallade skuggsamhället. Det kan till exempel vara barn som vuxit upp och levt hela sina liv i Sverige, arbetskraftsinvandrare som stannat efter att deras uppehållstillstånd gått ut eller personer som fått avslag på sin asylansökan. Skuggsamhället är skadligt både för dem som lever i det och för samhället

som helhet. Den som inte har uppehållstillstånd ska lämna landet. För att detta ska ske kan fler åtgärder än i dag vara nödvändiga att vidta.

Sveriges möjligheter att utforma sin egen asylpolitik kommer sannolikt också att vara beroende av gemensamma europeiska lösningar. Centerpartiet vill se ett EU-gemensamt system för flyktingmottagande, med en jämnare fördelning mellan EU:s länder. Vi vill att alla som söker skydd ska få en individuell prövning av expertmyndighet och vid behov domstol. Mekanismer för en fungerande omfördelning av flyktingar behöver komma på plats. Centerpartiet värnar de öppna inre gränser som EU och Schengen medfört. De är viktiga, inte minst för handel och ekonomisk tillväxt. Även asylsökande och flyktingar ska ha rätt att röra sig fritt i EU, men man ska bara kunna registrera sin asylansökan i ett land. För de länder som inte lever upp till EU-fördelningen behöver det finnas kännbara sanktioner, till exempel i form av nedsatta strukturbidrag.

Centerpartiet vill se en asylpolitik på EU-nivå som är så robust att avtal med tredjeland för att hindra migration inte ska behövas, eftersom dessa skapar stora skadliga effekter på många plan. Inte minst mänskliga. Om sådana avtal ändå kommer att slutas så kommer Centerpartiet att verka för att värna demokratiska principer grundläggande mänskliga rättigheter, non-refoulement och ett värdigt mottagande där vi minimerar de negativa effekterna av sådana avtal.

En öppen arbetskraftinvandring för att attrahera kompetens på en global arbetsmarknad

Migrationspolitik rör mer än bara flyktingar. Sveriges tillväxt är beroende av utländsk kompetens. Vi vill därför värna och utveckla dagens regler för arbetskraftsinvandring samt underlätta för studenter och andra grupper. Företag kan avgöra vilka personer de vill anställa bättre än vad Arbetsförmedlingen eller ett fackförbund kan. Det är i företagen jobben växer fram och det är företagen som bäst kan avgöra vilken kompetens de behöver rekrytera. Centerpartiets utgångspunkt är att den som försörjer sig själv ska få stanna i Sverige.

Arbetskraftsinvandrare ska ha lätt att komma till Sverige och lätt att stanna så länge de har jobb. Det ska vara möjligt att byta jobb, ansökningsprocessen måste förenklas och mindre felaktigheter ska vara möjliga att åtgärda. I dag fungerar det inte så. Många utvisas i dag av skäl som inte är rimliga, till exempel av misstag som exempelvis arbetsgivaren har gjort för många år sedan. Dessutom är handläggningstiderna långa och EU:s blåkortssystem för svagt för att erbjuda ett hållbart alternativ. En strategi behöver tas fram för hur Sverige ska kunna attrahera rätt kompetens i en växande global konkurrens. Det är viktigt för Sveriges små och medelstora företag och för vår ekonomi som helhet.

En lång rad fall har uppmärksammats, där små misstag har gjort att arbetskraftsinvandrare utvisats. Det har handlat om allt ifrån att den anställde fått jobbet via LinkedIn i stället för Arbetsförmedlingen, haft någon hundralapp för lite i lön eller åkt utomlands för att närvara på en begravning. Det är orimliga utvisningar som bygger på allt för hårda regler och tolkningar av lagarna. Centerpartiet driver därför förslag för att förebygga detta, bland annat att arbetsgivare ska kunna korrigeras misstag i efterhand och på det sättet undvika en utvisning. Det är viktigt att de problem som finns kan lösas snabbt så att Sverige inte förlorar den internationella kompetens vi behöver.

Möjligheten för företagare att komma till Sverige för att driva ett eget företag behöver också underlättas. I dag är reglerna strikta och få kan komma för att bidra med sitt entreprenörskap och sin företagsamhet. Vi måste bli öppnare så att vi bättre kan ta vara på den skaparkraft som människor vill bidra med i Sverige.

En solidarisk försvars- och säkerhetspolitik

Centerpartiet vill bygga säkerhet solidariskt tillsammans med andra. Hot mot fred och säkerhet avvärjs i gemenskap och samverkan med andra länder och organisationer. Sveriges närmaste försvars- och säkerhetspolitiska samarbeten är i Norden, inom EU och med Nato. Det förändrade säkerhetspolitiska läget betyder att mer behöver göras för att utveckla och fördjupa de försvars- och säkerhetspolitiska samarbetena.

Ett nordiskt försvarssamarbete som utvecklas i sin fulla potential

Centerpartiet vill stärka det nordiska samarbetet. Vi står inför många liknande utmaningar som vi kan hitta gemensamma lösningar på. Nordiskt samarbete är redan omfattande, men sällan med ett civilt beredskapsperspektiv i fokus. Centerpartiet vill att det nordiska samarbetet stärks inom områdena samhällssäkerhet och civilt försvar. Centerpartiet vill se över inom vilka områden det nordiska samarbetet kan utvecklas inom för att möta sårbarheter och stärka vår gemensamma motståndskraft. Energi- cyber- och läkemedelsområdena är exempel på områden där vi vill förstärka samarbetet.

Centerpartiet vill stärka det nordiska perspektivet i försvars- och säkerhetspolitiken men de nordiska ländernas olika säkerhetspolitiska lösningar betyder att det finns begränsningar i hur djupt det samarbetet kan utvecklas i nuläget. Först när alla nordiska länder är medlemmar i Nato kan den fulla potentialen i ett nordiskt försvarssamarbete förverkligas. Först då kan vi bedriva gemensam försvarsplanering.

Vid sidan av det nordiska försvarssamarbetet har Finland och Sverige fördjupat samarbetet i både fredstid och bortom fredstid. Det tycker vi i Centerpartiet är rätt väg. Men en bilateral allians kan inte avskräcka en större och aggressiv fiende och kan enskilt aldrig ersätta ett svenskt Natomedlemskap där vi också kan utveckla samarbetet med de övriga nordiska länderna.

Centerpartiet vill också se ett djupare försvarssamarbete med de baltiska länderna. Våra gemensamma utmaningar kring Östersjön innebär att vi behöver arbeta mer tillsammans. Samarbete med de baltiska länderna kan ske inte minst inom säkerhetspolitisk dialog och militär samverkan men också inom det civila beredskapsområdet.

Utveckla EU inom försvars- och säkerhetsområdet

Centerpartiet tycker att EU ska ta sig an de stora gränsöverskridande utmaningarna. Europas närområden blir nu allt mer osäkra, gränserna mellan fred och krig suddas ut, klimatförändringar leder till allt fler naturkatastrofer och tekniska system sammankopplas mellan länder. Frågan om hur EU och medlemsländerna ska hantera sin försvars- och säkerhetspolitik är mer aktuell än någonsin. EU behöver möta handlingar från andra länder eller aktörer, som inte är rent militära, men som har som syfte att destabilisera och skapa osäkerhet. Centerpartiet vill se ett EU som står berett att hantera olika hot och risker.

De flesta medlemsländer inom EU har tidigare minskat sina försvarsbudgetar under flera år. Det har lett till bristande försvarsförmåga och uteblivna investeringar, med bland annat åldrad teknik och föråldrade försvarssystem som följd. Möjligheten till snabba militära insatser har minskat och utbildning och övningar för förbanden har minskat. EU-länderna har inte alltid kunnat genomföra de snabba försvarsinsatser som behövts, till exempel genom snabbstridsförbanden. Det är i Europas eget intresse att få ut mer av de pengar som läggs på försvar och att kunna möta en mångfald av hot, inklusive militära.

Centerpartiet välkomnar utvecklingen som sker på försvarsområdet inom EU. Europas länder behöver ta ett större ansvar för sin säkerhet. Att det europeiska

försvarssamarbetet är mellanstatligt är fortsatt viktigt för Centerpartiet eftersom vi inte vill ge upp beslutsrätten över vårt eget nationella försvar. Vi vill inte heller att EU bygger murar och stänger ute Storbritannien när de har lämnat unionen. Brittisk delaktighet i europeisk säkerhet är viktigt även i framtiden.

För Centerpartiet kan EU och Nato tydligt komplettera varandra. Nato ansvarar för det militära försvaret av den europeiska kontinenten medan EU kan bidra till att utveckla de nationella försvarsmakterna, inte minst genom forskning och stöd i utvecklingen av militära förmågor. Gemensamma inköp av försvarsmateriel på stor skala kan pressa kostnader. På så sätt ökar de nationella försvarsmakternas såväl som Natos samlade förmåga till försvar men också EU:s möjligheter att genomföra insatser utanför unionen. Det är särskilt viktigt i vårt närområde. Centerpartiet vill att EU tar större ansvar till internationell fred och säkerhet, inte minst i närområdet, både civilt och militärt. Därför är det viktigt att EU också har en militär snabbinsatsförmåga, där de stridsgrupper som redan finns kan finansieras och användas i praktiken.

Ett stärkt skydd för vår demokrati och informationssamhället

Vi är stolta över vår stabila demokrati, vår öppna kommunikation och fria press. Men vi ser att vårt demokratiska samhälle utmanas och undermineras genom att andra länder försöker påverka vad som sägs, hur det sägs och hur vi uppfattar verkligheten. Vår öppenhet och frihet utnyttjas av andra för att nå politiska vinster. Det kan bli vår svagaste punkt i det som kallas hybridkrigsföring där informations- och påverkanskampanjer används för att skada och påverka samhället utan att använda militärt våld. Centerpartiet vill att arbetet inom detta område stärks internationellt och inom EU.

Centerpartiet vill att EU stärker arbetet mot påverkansförsök. I det arbetet har EU-kommissionen en samordnande roll. Vi behöver också bli bättre på att stå emot påverkansförsök i Sverige, bland annat genom att delta i internationella samarbeten. Det vi lär oss genom det internationella och EU-samarbetet kan sedan användas nationellt. Det vinner vi och vår demokrati på.

Vi lever i en tid när i princip allt vi tar för givet och använder i vårt vardagliga liv är uppkopplat mot internet, och mot varandra. Allt från våra bilar till infrastruktur och hela städer är uppkopplade och mer eller mindre sammankopplade. Det innebär oerhörda möjligheter för människor i vardagen. Men det kan också innebära ökad sårbarhet om sammankopplade system utsätts för tekniska intrång eller sabotage.

Sverige ska ha en så god motståndskraft som möjligt att upptäcka och stå emot cyberattacker och olaga intrång. Men för att förstärka motståndskraften vill Centerpartiet att minimikraven för informationssäkerhet i alla EU:s medlemsländer höjs. Inget system är starkare än sin svagaste länk.

Nätverks- och informationssystem, och internet i synnerhet, spelar en viktig roll för rörligheten för varor, tjänster och personer inom EU. Eftersom så mycket är sammanlänkat kan också små avbrott snabbt bli stora och påverka inte bara enskilda människor i vardagen utan också enskilda länder och unionen som helhet. Effektiva åtgärder för att förstärka säkerheten i nätverks- och informationssystemen förutsätter därför åtgärder på EU-nivå.

EU:s solidaritetsklausul innebär att unionen och dess medlemsstater ska hjälpa varandra i en anda av solidaritet om en medlemsstat utsätts för en terroristattack eller drabbas av en naturkatastrof eller en katastrof orsakad av människor. Centerpartiet tycker att påverkanshot och cyberattacker bör omfattas av den garantin. Då skulle EU få en tydligare roll att utveckla samarbetet och göra det möjligt för medlemsländer att ställa

resurser, materiel och expertis inom exempelvis cybersäkerhet, till förfogande. Det finns liknande system inom räddningstjänstområdet. Det kan tjäna som grund för att bygga vidare på för cybersäkerhet och påverkanshot.

Solidaritet med våra grannar i Nato

Säkerhetsläget omkring oss förändras. Ryssland har gång på gång visat att de är villiga att använda militärt våld mot sina grannar. Det är ett land som bryter mot folkrätten och använder både militärt våld och falska nyheter för att nå sina mål. Det påverkar oss i Sverige och är påtagligt för de baltiska länderna. Ryssland påverkar också vårt nordliga närområde då de rustar militärt i Arktis- och Barentsområdena. Det är en utmaning för oss och våra grannar Norge och Island.

Det nya säkerhetspolitiska läget där den europeiska säkerhetsordningen hotas innebär att Östersjöområdet har fått ökad betydelse. Konfliktytan mellan Nato och Ryssland har flyttats hit från kontinenten. Det betyder att Sverige troligtvis tidigt skulle dras in i en eventuell rysk-baltisk militär konflikt, oavsett om vi är Natomedlemmar eller inte. I ett sådant läge kommer vårt territorium vara viktigt både för den som angriper och den som försvarar oss eller våra grannländer. För oss är valet då självklart. Vi står på samma sida som våra demokratiska grannar och vänner kring Östersjön.

Ett svenskt medlemskap i Nato är ett sätt att visa solidaritet med våra baltiska vänner, våra östra grannar och resten av Europa. Det betyder att vi bidrar till att Nato blir mer trovärdigt i hela Östersjöregionen, men också i Arktis- och Barentsområdena. Ett svenskt Natomedlemskap skulle verka konfliktavhållande i Östersjöregionen. Att Sverige inte är med i Nato betyder tyvärr att vi lämnar delar av Östersjön i ett vakuum. Det är inte solidariskt mot våra grannar, som upplever ett faktiskt hot från Ryssland. Vår syn är att solidaritet innebär förpliktelse och att vi bör agera när andra hotar våra närmaste grannar. Sverige ska stå upp för demokrati och frihet.

Ett svenskt Natomedlemskap behöver ses i ett regionalt sammanhang. Som Natomedlemmar bidrar vi till att stärka både vårt eget försvar och säkerheten i vårt närområde. I vårt arbete för medlemskap eftersträvar vi nära samarbete med Finland, med målet att båda länder ska bli medlemmar samtidigt. Sverige och Finland är suveräna stater och i slutänden bestämmer vi naturligtvis själva när och vilka säkerhetspolitiska vägval vi vill göra, men för den säkerhetspolitiska utvecklingen i Östersjöområdet vore det positivt med samsyn. På samma sätt så eftersträvar vi bred politisk samsyn i medlemsfrågan i Sverige.

Sveriges försvar har brister. Centerpartiet har därför varit med och tagit ansvar för att öka försvarsanslagen redan under innevarande försvarsperiod. Senast med ett resurstillskott på minst 8,1 miljarder kronor under tre år. Att delta konstruktivt vid förhandlingsbordet är enda vägen för att höja svensk försvarsförmåga. Vi ser att ytterligare förstärkningar kan behövas, både under dessa tre år och på längre sikt. Centerpartiets målsättning i försvarsberedningen och inför nästa försvarsbeslut är att försvarsanslaget ska motsvara minst genomsnittet av de nordiska ländernas försvarsanslag. Att bygga upp en nationell kapacitet för att enskilt stå upp mot alla tänkbara angrepp är inte möjligt ens på sikt. Men genom högre försvarsanslag och Natomedlemskap tar Centerpartiet ansvar för att förbättra Sveriges försvarsförmåga och att stå upp mot hot i vårt närområde. Det långsiktiga målet för Natomedlemmar är att två procent av BNP läggs på försvaret. Fler och fler europeiska länder höjer nu återigen sina försvarsbudgetar. Vi ska värna den transatlantiska länken och blir vi medlemmar i Nato ska vi givetvis långsiktigt uppfylla de gemensamma målsättningar som medlemskapet kräver.

Fred, säkerhet och utveckling genom internationella insatser

För Centerpartiet kan inte den försämrade säkerhetspolitiska situationen i vårt närområde vara en ursäkt för att Sverige ska backa från internationella militära och civila insatser. Inte heller får utvecklingen av vårt eget territoriella försvar leda till att vi isolerar oss och ensidigt riktar oss inåt. Tvärtom, den oroliga omvärlden gör att vi måste vara beredda att ta ett internationellt ansvar.

Centerpartiet vill att de militära insatser som Sverige deltar i som princip är FN-mandaterade, även om det kan finnas situationer då detta inte är nödvändigt, exempelvis om ett obstruerande veto hindrar ett agerande i vårt närområde. Insatsens ledning spelar mindre roll. Det viktigaste är att kunna göra skillnad och bidra till fred och säkerhet. Vi är beredda att delta i insatser under FN-, EU-, eller Natoflagg. En viktig utgångspunkt måste alltid vara att bidra till långsiktig utveckling, demokrati och mänskliga rättigheter. Sverige ska bidra till och söka synergier mellan olika typer av stöd till konflikt- och postkonfliktländer.

Det är också viktigt att Sverige tar ansvar för den personal som deltar i internationella insatser. Det gäller även lokalanställd personal som har avgörande funktioner för insatsen.

En utvecklingspolitik som stärker individer och lokalsamhällen

Under 2015 antogs för första gången i historien en gemensam global agenda, Agenda 2030, för utveckling som inkluderar alla världens länder. Utgångspunkten är globala hållbarhetsmål med krav på lokala lösningar.

Centerpartiets biståndspolitik ska ta sig an de stora globala utmaningarna med lokala och gröna lösningar. Det är de lokala aktörernas kraft som kan påverka ett framtida samhällsbygge. Centerpartiet vill att biståndet används strategiskt, eftersträvar god samhällsstyrning med särskilt stöd till sviktande stater och postkonfliktstater. Centerpartiet vill att utvecklingsbiståndet ska komma på plats tidigt för att inte redan uppnådda utvecklingsframsteg ska gå förlorade. Dessutom vill vi se ökade satsningar på klimat och miljö. Den gröna utvecklingen är en given och central komponent för att kunna garantera hållbarhet.

Strategiskt användande av biståndet

Centerpartiet står upp för en procentmålet i biståndet. För att få ut så mycket som möjligt av varje krona behövs därtill ett mer strategiskt användande av biståndet. Biståndet ska vara transparent. Nyckeln till att verkligen få effekt av biståndsarbetet är att förhålla sig till stora globala problem med lokala, närodlade och gröna svar. Antalet biståndsgivare blir allt fler och de nationella agendorna allt mer fragmenterande och därför vill Centerpartiet se en tydlig samordning mellan bilateralt och multilateralt bistånd. Det behövs också bättre synergieffekter mellan humanitära responsplaner, nationella utvecklingsplaner, EU:s biståndsarbete och FN:s utvecklingsplan. Prioritering ska göras på de allra fattigaste länderna och på de organisationer som visar uppnådd effektivitet genom att mobilisera de stora resurser som behövs för att hantera framtidens utmaningar. Det bilaterala biståndet ska öka.

Stöd till sviktande stater och postkonfliktstater

1,5 miljarder människor lever i återkommande konfliktsituationer och osäkerhet. Kriser och konflikter utgör de största hindren för fattigdomsbekämpning och utveckling. Dagens konflikter är sällan engångshändelser utan komplexa skeenden med återkommande cykler av upprepat våld. Det måste alltid finnas katastrofbistånd som kan hantera akuta

katastrofer såsom svält, sjukdomar och naturkatastrofer men långsiktigt är god utveckling en bra försäkring mot instabilitet och konflikt. Utvecklingsbiståndet behöver därför komma in tidigt efter en konflikt, annars kan viktiga utvecklingsframsteg gå förlorade.

För Centerpartiet är satsningar på utbildning för flickor och pojkar centralt för ett hållbart, jämställt och inkluderande samhällsbygge. Utbildning ger också positiva effekter på viktiga utvecklingsområden såsom hälsa, sanitet och vattenfrågor. Det är en förutsättning för demokratisk uppbyggnad och förebyggande av kriser som också bidrar till större egenmakt och ökad individuell frihet.

En annan prioritering är jämställdhet. I många länder är kvinnans rätt att bestämma över sin egen kropp kraftigt beskuren vilket bland annat leder till hög barna- och mödradödlighet och enormt lidande. Det finns även ett starkt orsakssamband mellan ojämställdhet och konflikter – ju mindre jämställt ett samhälle är, desto större risk för konflikt. Vi vill exempelvis att kvinnor ska ha möjlighet till egenförsörjning, bland annat genom att kunna driva företag. Samtidigt är lagar som stärker kvinnors rätt att äga, arva och få tillgång till land en grund för kvinnors ekonomiska utveckling.

Det handelsrelaterade biståndet är en förutsättning för ländernas återuppbyggnad. Det bygger upp ländernas egen kapacitet och avvecklar långsiktigt behovet av finansiellt stöd från bidragsländer. Handel leder till ett gott investeringsklimat i utvecklingsländer och i givarländer, och är således fördelaktigt för båda parter.

God samhällsstyrning och medborgardeltagande

Lokalt ägandeskap, lokalt och enskilt ägande och deltagande i samhällslivet samt mänskliga rättigheter är alla avgörande faktorer för att åstadkomma förändring och utveckling. Men det förutsätter också fungerande institutioner som till exempel ett rättsväsende, en fungerande offentlig sektor, ett aktivt civilsamhälle både på lokal och nationell nivå och en fungerande marknadsekonomi. För det krävs också välfungerande flerpartisystem och välfungerande demokratiska partier.

Vi vill se pragmatiska och kontextanpassade lösningar som fokuserar på arbetsskapande, mänskliga rättigheter, säkerhet och rättvisa. Vi vill se samarbete mellan stat och samhälle utifrån lokala behov och förutsättningar. Vi står för ett tydligt stöd till det sociala kontraktet genom att involvera kvinnor och män i både formulering och genomförande av lokala lösningar. Centerpartiet vill se ökat stöd till civilsamhällesorganisationer och institutioner som arbetar med bland annat homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queerpersoners rättigheter (HBTQ) samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), såväl som stöd till skatte- och intäktsreformsarbete.

Men för att bygga långsiktigt hållbara lösningar krävs också ett långsiktigt stöd till uppbyggandet av legitima nationella institutioner, rättstatsuppbyggnad och legitima processer med fokus på arbetsskapande och entreprenörskap samt tillgång till rättsstatens institutioner. Därför behövs också stöd till statsbyggnad och offentliga institutioner. Det ger på sikt den politiska stabilitet, demokrati och säkerhet som är nödvändig för att konflikter ska kunna undvikas.

Ett klimatbistånd som gör skillnad

Konsekvenserna av ett förändrat klimat är ett av våra största hot i modern tid. Klimatförändringarna påverkar män, kvinnor, fattiga och rika olika. Det påverkar också olika delar av världen olika mycket. Effekterna av klimatförändringarna i Arktis är tydliga, både på människor och djur. För att skydda de känsliga områdena kring Arktis

anser Centerpartiet att marina reservat behöver etableras för att skydda området från exploatering av olje-, gas- och mineralutvinning, havsfiske och för att skydda invånarna.

Det finns ett stort behov av åtgärder för miljö- och klimatanpassning i de fattigare länderna liksom för investeringar i förnybar energi för att bidra till en hållbar omställning. Jordbruket behöver moderniseras och effektiviseras där vatten och andra resurser kan sparas och återanvändas för möjligheten till att bedriva lantbruk och för samhällen att anpassas till ett förändrat klimat för att minska sårbarheten. Av de fattigaste människorna drabbas kvinnor hårdast av klimatförändringarna då det främst är kvinnor som ansvarar för mat-, vatten-, och energiförsörjning. Dessa människor bor ofta på landsbygden där de är beroende av sitt lantbruk och lokala naturresurser för sin överlevnad och är mer sårbara för torka, översvämningar och andra väderrelaterade naturkatastrofer. Vattenbrist är en stor och växande problematik direkt länkad till effekterna av klimatförändringarna. Vi behöver därför satsa på ökat klimatbistånd. Centerpartiet vill att FN:s gröna klimatfond ges mer resurser. Den kommer bli allt mer viktig när Parisavtalet genomförs. Genom fonden får utvecklingsländer stöd att genomföra insatser för klimatanpassning och minskade utsläpp av växthusgaser.

Centerpartiet vill:

1. Att EU tar ett globalt ledarskap för miljö, klimat, handel, öppenhet och liberala värderingar. Samarbetet för att hantera gränsöverskridande säkerhetshot måste förstärkas. Unionen ska vara pådrivande för fler handelsavtal. EU ska vara en garant för demokrati, rättssäkerhet och mänskliga rättigheter och medlemsländer ska inte tillåtas bryta mot dessa grundläggande principer.
2. Att EU utvecklas med de fyra friheterna och den inre marknaden som grund. Samarbetet är alltför viktigt för att det enda alternativet ska vara att lämna unionen om man är missnöjd med utvecklingen inom vissa politikområden. EU ska därför kunna utvecklas djupare på vissa områden utan att alla länder behöver vara med. Det ska däremot inte vara möjligt att förhandla bort grundläggande principer eller gemensamma värderingar. EU:s institutioner ska utvecklas för att stärka transparensen. Detta genom att bland annat införa en offentlighetsprincip i hela unionens arbete.
3. Att FN:s beslutsfattande reformeras. Det ska vara tydligt och mer förutsägbart vid vilka tillfällen FN:s säkerhetsråd måste agera för att exempelvis stoppa folkmord, brott mot mänskliga rättigheter och krigsbrott. Det är viktigt att obstruerande veton minskar så att FN kan agera handlingskraftigt för global fred, säkerhet och utveckling. FN ska med kraft intensifiera arbetet att motverka och förebygga att FN-utsända begår sexuella övergrepp i fredsfrämjande och fredsbevarande insatser samt se till att förövarna ställs till svars.
4. Att asylpolitiken kombinerar humanism med ordning och reda. Asylrätten och familjeåterförening ska värnas. Resurser ska i större utsträckning riktas mot de mest utsatta, såsom kvotflyktingar. Rätten till skydd är viktigare än tillgång till alla välfärdsförmåner. EU behöver ta ett gemensamt och solidariskt ansvar för flyktingmottagande, med en jämnare fördelning mellan EU:s länder.

5. Att migrationspolitiken erbjuder fler lagliga vägar för migration, bland annat genom underlättad arbetskraftsinvandring. Problemen med orimliga utvisningar av arbetskraftsinvandrare som bidrar till samhället måste lösas snabbt. Den som försörjer sig själv ska få stanna i Sverige.
6. Att det nordiska samarbetet stärks och utvecklas, även inom ramen för EU. Centerpartiet vill särskilt se ett ökat nordiskt samarbete inom områdena samhällssäkerhet och civilt försvar.
7. Att Sveriges försvarsanslag höjs. Under nästa inriktningsperiod vill Centerpartiet att försvarsanslaget ska motsvara minst genomsnittet av övriga nordiska länders försvarsanslag. Vi vill se ett svenskt Natomedlemskap för att stärka både vårt eget försvar och bidra till säkerheten i vårt närområde. Vi bestämmer själva när och hur vi söker medlemskap men vi eftersträvar nära samarbete med Finland, med målet att båda länderna ska bli medlemmar samtidigt. Vi eftersträvar även en bred politisk samsyn.
8. Att EU samarbetar mer vad gäller försvars- och säkerhetspolitik. Men det är viktigt att samarbetet även fortsättningsvis är mellanstatligt och stärker såväl de nationella försvarsmakterna som EU:s samlade förmåga att genomföra civila och militära insatser. Vid internationella insatser ska Sverige ta det fulla ansvaret även vad gäller lokalanställd personal med avgörande funktion för insatsen. Det europeiska försvarssamarbetet ska komplettera Nato och stärka den transatlantiska länken. Arbetet inom EU och internationellt för att förbättra motståndskraften mot påverkansoperationer och cyberhot ska stärkas.
9. Att biståndet används strategiskt med ökat fokus på bilateralt bistånd. Utvecklingsbiståndet ska komma in tidigt efter en konflikt för att inte viktiga utvecklingsframsteg ska gå förlorade. Biståndet ska uppnå god samhällsstyrning och medborgardeltagande utifrån lokala behov. Centerpartiet vill prioritera stöd till sviktande stater och postkonfliktstater.
10. Att biståndspolitikerna prioriterar satsningar inom områdena miljö- och klimat, utbildning och jämställdhet. I de fattigaste länderna prioriterar vi exempelvis miljö- och klimatanpassning såväl som i entreprenörskap och investeringar i förnybar energi. Rätten till utbildning för flickor och rätten till egenförsörjning för kvinnor samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är exempel på viktiga områden att satsa mer på inom jämställdhetsområdet.